

ERASMUS+

FOOD ETHICS
LT IT BG

Food ethics and synergy

2023-2-LT01-KA210-VET-000175319
Food Ethics for Future Farming and
Restaurant Leaders

Co-funded by
the European Union

Žaidėjų vaidmenys

Ūkininkai

Tie, kurie augina pasėlius, augina gyvulius ir tiekia žaliavas.

Pagrindiniai rūpesčiai: produktyvumas, sąžiningos pajamos, dirvožemio ir vandens tvarumas, gyvūnų gerovė, prisitaikymas prie politikos ir klimato kaitos.

Dilemos: tradicijų ir inovacijų, pelno ir aplinkos balansavimas.

Maisto tiekėjai

Žaliavas paversti patiekalais ir pristatyti juos vartotojams.

Pagrindiniai rūpesčiai: pelningumas, meniu dizainas, klientų poreikiai, maisto švaistymas, etiškas tiekimas.

Dilemos: pigus importas ir vietinė gamyba, įtraukūs meniu, tvari pakuotė.

Vartotojai

Gyventojai perka ir valgo maistą.

Pagrindiniai rūpesčiai: kaina, prieinamumas, sveikata, patogumas, etiškas vartojimas.

Dilemos: pigaus ir tvaraus maisto pasirinkimas, pasipriešinimas dezinformacijai, maisto švaistymas namuose.

Politikos formuotojai

Maisto sistemą reguliuojančios vyriausybės ir institucijos.

Pagrindiniai rūpesčiai: aprūpinimas maistu, sveikatos standartai, subsidijos, klimato tikslai, teisingumas maisto grandinėje.

Dilemos: apmokestinimas, subsidijos, lobistų spaudimo ir piliečių poreikių suderinimas.

Žaidimo taisyklės

Žaidėjų skaičius: 4-20. **Reikalavimai:** 100 kortelių, taškų lapas, stebėjimo matrica.

Žaidimo eiga

Suskirstykite žaidėjus į 4 žmonių grupes.

Priskirkite kiekvieną vaidmenį: ūkininkas, maisto tiekėjas, vartotojas, politikos formuotojas.

Įvykių kortų kalades padėkite centre.

Raundo pradžia: Ištraukite vieną įvykio kortelę. Garsiai ją perskaitykite.

Diskusijos etapas (5 minutės): Kiekvienas vaidmuo pristato savo poziciją, gindamas savo interesus, dėl kito vaidmens įvykio kortelės.

Derybų etapas (5 minutės): Žaidėjai turi priimti grupinį sprendimą, subalansuodami pelną, etiką ir tvarumą.

Galimybės: balsavimas, sutarimas, kompromisas.

Sprendimo rezultatas: mokytojai įvertina, ar grupės sprendimas buvo etiškas, bendradarbiaujantis ir tvarus.

Kitas etapas: Ištraukite naują kortelę ir pakartokite.

Žaidimo pabaiga: Po 4-5 raundų komanda apmąsto sprendimus ir rezultatus.

Taškų skaičiavimas

- Etiškas elgesys (+2 taškai)
- Bendradarbiavimas ir kompromisas (+2 taškai)
- Trumparegiškas / savanaudiškas elgesys (-1 taškas)

Mokytojo vadovas

Žaidimo tikslai

- Skatinti kritinį mąstymą apie maisto etiką.
- Praktikuokite perspektyvos nagrinėjimą (rodykite pavyzdį).
- Skatinti derybas, bendradarbiavimą ir pilietinį įsitraukimą.
- Ugdyti į ateitį orientuotą mąstymą (2030–2050 m. scenarijai).

Mokytojo vaidmuo Žaidimo metu

- Skatinti diskusiją nepateikiant atsakymų.
- Užtikrinkite, kad visi vaidmenys būtų gerbiami ir aktyvūs.
- Naudokite stebėjimo matricą studentų įsitraukimui ir etiniam mąstymui stebėti.
- Vidutinio ilgio aptarimas pabaigoje (10–15 min.)

Paruošimas

- Atsispausdinkite korteles ir vaidmenų lapus.
- Trumpai supažindinti studentus su etikos svarba maisto sistemose.
- Suskirstykite į grupes po 4 ir paskirstykite vaidmenis atsitiktine tvarka arba savo nuožiūra.

APTARIMO GAIRĖS

1 Žingsnis – refleksijos klausimai (mokiniams)

- Kurias dilemas buvo sunkiausia išspręsti? Kodėl?
- Ar kada nors pakeitėte savo nuomonę išgirdę kito vaidmens argumentą?
- Kaip bendradarbiavimas padėjo ar trukdė rasti sprendimą?
- Ar vertinimo sistema teisingai įvertino etišką elgesį?
- Kas jus labiausiai nustebino kitų vaidmenų perspektyvose?

2 Žingsnis – Mokytojo apibendrinimas

- Pateikite puikaus bendradarbiavimo ar etinio mąstymo pavyzdžių.
- Susieti dilemas su realaus pasaulio problemomis (klimato kaita, maisto švaistymas, vartotojų pasirinkimai).
- Skatinkite mokinius pagalvoti apie savo vaidmenį šiuolaikinėje maisto sistemoje.

3 Žingsnis – teigiamo poveikio vertinimas

- Palyginkite stebėjimo matricos balus prieš ir po.
- Naudokite studentų klausimynus (savianalizę), kad įvertintumėte:
 - Maisto etikos supratimas
 - Dalyvavimas grupinėje diskusijoje
 - Noras elgtis etiškai realiame gyvenime

Stebėjimo matrica

Studento vardas ir pareigos:

Raundas:

Kriterijus	Indokatoriai	Įvertinimo skalė (1 = žemas, 5 = aukštas)	Komentarai
Dalyvavimas	Įsitraukimas į rolę ir diskusiją		
“Perspektyvumas ”	Supranta ir perteikia rolės požiūrį		
Etinis pagrindimas	Atpažįsta etines dilemas		
Bendradarbiavimas	Ieško kompromiso ir susitarimo		
Kritinis mąstymas	Siūlo kūrybingus sprendimus		
Pagarba	Klauso ir vertina kito nuomonę		

**Mokytojai gali tai užpildyti kiekvieno turo metu kiekvienam
mokiniui.**

TušČias puslapis

ŪKININKAS

DĖL ILGO TRAŠŲ NAUDOJIMO
PADIDĖJO JŪSŲ DERLIUS,
TAČIAU DABAR DIRVOŽEMIS YRA
MAŽIAU DERLINGAS. AR IR TOLIAU
NAUDOJATE CHEMINES MEDŽIAGAS
SIEKDAMI PELNO, AR PEREINATE
PRIE TVARIŲ METODŲ, KURIE
DUODA MAŽESNĮ DERLIŲ?

ŪKININKAS

ŪKININKAS

JŪSŲ REGIONĄ IŠTIKO
SAUSRA. GALITE LAISTYTI
SAVO PASĖLIUS, KAD
UŽSIDIRBTUMĖTE PINIGŲ,
BET KAIMYNAI PRAŠO
PASIDALINTI VANDENIU.

ŪKININKAS

ŪKININKAS

ĮMONĖ SIŪLO PIGIAS
CHEMINES TRAŠAS. JOS
PADIDINA DERLIŲ, BET
NETOLIESE ESANČIOS UPĖS
JAU YRA UŽTERŠTOS.

ŪKININKAS

ŪKININKAS

GALĖTUMĖTE IŠKIRSTI
NETOLIESE ESANTĮ MIŠKĄ
SOJŲ PUPELĖMS SODINTI.
PELNAS UŽTIKRINTŲ JŪSŲ
ŠEIMOS PAJAMAS, BET
SUNAIKINTŲ LAUKINĖS
GAMTOS BUVEINĖ.

ŪKININKAS

ŪKININKAI

ŪKININKAI

ŪKININKAI

ŪKININKAI

ŪKININKAS

AKTYVISTAI DĖL KLIMATO
KAITOS KALTINA GALVIJŲ
ŪKIUS. PAŠARŲ PAPILDAŠ
GALI SUMAŽINTI
IŠMETAMŲJŲ TERŠALŲ
KIEKĮ, BET PADVIGUBINA
JŲSŲ IŠLAIDAS.

ŪKININKAS

ŪKININKAS

PREKYBOS CENTRUI REIKIA
PIGIOS KIAULIENOS. GALITE
GREITAI PLĖSTIS
INTENSIVIAIS TVARTAIS
ARBA IŠLAIKYTI NEDIDELĘ
LAISVAI GANOMĄ BANDĄ SŲ
MAŽESNIU PELNU.

ŪKININKAS

ŪKININKAS

VIŠTŲ GRIPO PROTRŪKIS
KELIA GRĖSMĘ ŪKIAMS.
VAKCINACIJA YRĄ BRANGI,
TAČIAU JOS PRALEIDUS
RIZIKUOJAMA PRARASTI
VISĄ BANDĄ.

ŪKININKAS

ŪKININKAS

EKSPORTUOTOJAS SIŪLO
GERUS PINIGUS, JEI
IŠSIUNČIATE VERŠELIUS Į
UŽSIENĮ. TRANSPORTAS
YRĄ ILGAS IR STRESĄ
KELIANTIS GYVŪNAMŲ.

ŪKININKAS

ŪKININKAI

FOOD ETHICS AND

ERASMUS+

LT IT BG

SYNERGY GAME

ERASMUS+

FOOD ETHICS
LT IT BG

Co-funded by
the European Union

ŪKININKAI

FOOD ETHICS AND

ERASMUS+

LT IT BG

SYNERGY GAME

ERASMUS+

FOOD ETHICS
LT IT BG

Co-funded by
the European Union

ŪKININKAI

FOOD ETHICS AND

ERASMUS+

LT IT BG

SYNERGY GAME

ERASMUS+

FOOD ETHICS
LT IT BG

Co-funded by
the European Union

ŪKININKAI

FOOD ETHICS AND

ERASMUS+

LT IT BG

SYNERGY GAME

ERASMUS+

FOOD ETHICS
LT IT BG

Co-funded by
the European Union

ŪKININKAS

VALDŽIA NORI, KAD
IŠSKERSTUMĖTE KIAULES
PO NETOLIESE KILUSIO
LIGOS PROTRŪKIO. JŪS
DAR NEMATĖTE
SERGANČIŲ GYVŪNŲ.

ŪKININKAS

ŪKININKAS

GYVŪNŲ GEROVĖS
SERTIFIKAVIMAS
GALĖTŲ ATVERTI
NAUJAS RINKAS,
TAČIAU TAM REIKIA
LAIKO IR PINIGŲ.

ŪKININKAS

ŪKININKAS

MAŽMENININKAS PRAŠO
SUMAŽINTI KAINAS. JEI
ATSISAKYSITE, JIS GALI
PIRKTI IŠ UŽSIENIO.

ŪKININKAS

ŪKININKAS

PARDUODANT OBUOLIUS
VIETOJE, PELNAS
MAŽESNIS. EKSPORTAS
ATNEŠA DAUGIAU PINIGŲ,
BET REIKALAUJA
CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ,
KURIŲ VIETINIAI
NEMĖSTA.

ŪKININKAS

ŪKININKAI

ŪKININKAI

ŪKININKAI

ŪKININKAI

ŪKININKAS

PROGRAMĖLĖ LEIDŽIA
PARDUOTI TIESIOGIAI
ŠEIMOMS. TAI GALĖTŲ
PADIDINTI PELNĄ,
TAČIAU REIKALAUJA
PRISTATYMO IR
PAKAVIMO.

ŪKININKAS

ŪKININKAS

EKSTREMALŪS ORAI
KELIA GRĖSMĘ JŪSŲ
DERLIUI. DRAUDIMAS JUS
APSAUGO, BET ATIMA ŠIŲ
METŲ PAJAMAS.

ŪKININKAS

ŪKININKAS

PERĖJIMAS PRIE
EKOLOGIŠKŲ ŪKIŲ PO
KELERIŲ METŲ GALI
ATNEŠTI DAUGIAU
PELNO, TAČIAU
PERĖJIMO METU JŪSŲ
ŪKIS UŽDIRBS MAŽIAU.

ŪKININKAS

ŪKININKAS

ĮMONĖ SIŪLO
KENKĖJAMS ATSPARIUS
GENETIŠKAI
MODIFIKUOTUS
KUKURŪZUS. JIE ŽADA
DIDELĮ DERLIŲ, TAČIAU
JŪSŲ BENDRUOMENĖS
ŽMONĖS NEFASITIKI GMO.

ŪKININKAS

ŪKININKAI

FOOD ETHICS AND

ERASMUS+

LT IT BG

SYNERGY GAME

ERASMUS+

FOOD ETHICS
LT IT BG

Co-funded by
the European Union

ŪKININKAI

FOOD ETHICS AND

ERASMUS+

LT IT BG

SYNERGY GAME

ERASMUS+

FOOD ETHICS
LT IT BG

Co-funded by
the European Union

ŪKININKAI

FOOD ETHICS AND

ERASMUS+

LT IT BG

SYNERGY GAME

ERASMUS+

FOOD ETHICS
LT IT BG

Co-funded by
the European Union

ŪKININKAI

FOOD ETHICS AND

ERASMUS+

LT IT BG

SYNERGY GAME

ERASMUS+

FOOD ETHICS
LT IT BG

Co-funded by
the European Union

ŪKININKAS

STARTUOLIS NORI
DRONAIŠ PATIKRINTI
JŪSŲ LAUKUS. JIE ŽADA
EFEKTYVUMĄ, BET TAIP
PAT NORI PRIEIGOS PRIE
JŪSŲ ŪKIO DUOMENŲ.

ŪKININKAS

ŪKININKAS

MAŠINOS GALI PAKEISTI
ŪKIO DARBININKUS. TAI
SUMAŽINA IŠLAIDAS, BET
IR VIETINIŲ DARBO
VIETŲ SKAIČIŲ.

ŪKININKAS

ŪKININKAS

NAUJA ĮMONĖ PARDUODA
LABORATORIJOJE
UŽAUGINTĄ JAUTIENĄ.
AR VERTA INVESTUOTI Į
AUGALININKYSTĘ, O NE Į
GALVIJŲ AUGINIMĄ, AR
LAIKYTIS TRADICIJŲ?

ŪKININKAS

ŪKININKAS

VYRIAUSYBĖ SIŪLO
SUBSIDIJAS SAULĖS
ENERGIJAI. GALĖTUMĖTE
SUMAŽINTI ILGALAIKES
IŠLAIDAS, TAČIAU
PRADINĖS INVESTICIJOS
YRA DIDŽIULĖS.

ŪKININKAS

ŪKININKAI

FOOD ETHICS AND

ERASMUS+

LT IT BG

SYNERGY GAME

ERASMUS+

FOOD ETHICS
LT IT BG

Co-funded by
the European Union

ŪKININKAI

FOOD ETHICS AND

ERASMUS+

LT IT BG

SYNERGY GAME

ERASMUS+

FOOD ETHICS
LT IT BG

Co-funded by
the European Union

ŪKININKAI

FOOD ETHICS AND

ERASMUS+

LT IT BG

SYNERGY GAME

ERASMUS+

FOOD ETHICS
LT IT BG

Co-funded by
the European Union

ŪKININKAI

FOOD ETHICS AND

ERASMUS+

LT IT BG

SYNERGY GAME

ERASMUS+

FOOD ETHICS
LT IT BG

Co-funded by
the European Union

ŪKININKAS

JŪSŲ VAIKAI NENORI
ŪKININKAUTI. AR
INVESTUOJATE Į
TECHNIKĄ, KAD
IŠPLĖSTUMĖTĖ ŪKĮ, AR
PARDUODATE JĮ IR
TĘSIATE SAVO VEIKLĄ?

ŪKININKAS

ŪKININKAS

JŪSŲ MIESTAS PRAŠO
APRŪPINTI MOKYKLOS
VALGYKLĄ PRODUKTAIS.
EKSPORTUOTOJAS UŽ TĄ
PATĮ PRODUKTĄ SIŪLO
DVIGUBĄ KAINĄ.

ŪKININKAS

ŪKININKAS

MIGRANTŲ DARBUOTOJŲ
SAMDYMAS PALAIKO
ŽEMAS KAINAS, TAČIAU
JIE GYVENA PRASTOMIS
SĄLYGOMIS. AR MOKATE
DAUGIAU UŽ VIETOS
DARBUOTOJUS?

ŪKININKAS

ŪKININKAS

AKTYVISTAI FILMUOJA
JŪSŲ TVARTUS IR SKELBIA
VAIZDO ĮRAŠUS INTERNETE.
ŽMONĖS REIKALAUJA
POKYČIŲ. AR GINATE SAVO
PRAKTIKĄ, AR
INVESTUOJATE Į REFORMAS?

ŪKININKAS

ŪKININKAI

FOOD ETHICS AND

ERASMUS+

LT IT BG

SYNERGY GAME

ERASMUS+

FOOD ETHICS
LT IT BG

Co-funded by
the European Union

ŪKININKAI

FOOD ETHICS AND

ERASMUS+

LT IT BG

SYNERGY GAME

ERASMUS+

FOOD ETHICS
LT IT BG

Co-funded by
the European Union

ŪKININKAI

FOOD ETHICS AND

ERASMUS+

LT IT BG

SYNERGY GAME

ERASMUS+

FOOD ETHICS
LT IT BG

Co-funded by
the European Union

ŪKININKAI

FOOD ETHICS AND

ERASMUS+

LT IT BG

SYNERGY GAME

ERASMUS+

FOOD ETHICS
LT IT BG

Co-funded by
the European Union

ŪKININKAS

KAIMYNAI SIŪLO ĮKURTI
KOOPERATYVĄ BENDRAI
TECHNIKAI IR RINKODARAI.
PRISIJUNGIMAS REIŠKIA
MAŽIAU
NEPRIKLAUSOMYBĖS, BET
DAUGIAU ATSPARUMO.

ŪKININKAS

ŪKININKAS

ĮTERPTI TEKSTĄ

ŪKININKAS

ŪKININKAS

ĮTERPTI TEKSTĄ

ŪKININKAS

ŪKININKAS

ĮTERPTI TEKSTĄ

ŪKININKAS

ŪKININKAI

FOOD ETHICS AND

ERASMUS+

LT IT BG

SYNERGY GAME

ERASMUS+

FOOD ETHICS
LT IT BG

Co-funded by
the European Union

ŪKININKAI

FOOD ETHICS AND

ERASMUS+

LT IT BG

SYNERGY GAME

ERASMUS+

FOOD ETHICS
LT IT BG

Co-funded by
the European Union

ŪKININKAI

FOOD ETHICS AND

ERASMUS+

LT IT BG

SYNERGY GAME

ERASMUS+

FOOD ETHICS
LT IT BG

Co-funded by
the European Union

ŪKININKAI

FOOD ETHICS AND

ERASMUS+

LT IT BG

SYNERGY GAME

ERASMUS+

FOOD ETHICS
LT IT BG

Co-funded by
the European Union

ŪKININKAS

ĮTERPTI TEKSTĄ

ŪKININKAS

ŪKININKAS

ĮTERPTI TEKSTĄ

ŪKININKAS

ŪKININKAS

ĮTERPTI TEKSTĄ

ŪKININKAS

ŪKININKAI

Co-funded by
the European Union

ŪKININKAI

Co-funded by
the European Union

ŪKININKAI

Co-funded by
the European Union